

[Socialministeren.]

når han fremsætter den kommende finanslov. Hvad dette lovforslag angår, kan jeg sige, at der vil findes forslag om bevilning på 2 mill. kr. til påbegyndelse af projektering af anlægget, men videre vil vi jo heller ikke gå. Først må vi se, om forslaget kan vedtages i folketinget, derefter foretages projektering, og løbende i de følgende år må vi søge de bevillinger, vi har brug for.

I øvrigt vil jeg gerne takke ordførerne igen. Vi stiller os gerne til rådighed ved en gennemgang af de spørgsmål, der har været rejst, og jeg tror, vi kan komme frem til et tilfredsstillende resultat i fællesskab.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Kaj Rasmussen: Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til et udvalg på 17 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring i lov om forsørgelse af militære invalider og sådannede efterladte i de sønderjyske landsdele. (Opregulering af forsørgelserne).

(Lovforslaget (nr. 3), findes i tillæg A. sp. 5, fremsættelsen i tidenden sp. 47).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Andreas Hansen: Selv om det foreliggende lovforslag kun betegner en ajourføring af de satser, der findes i lovgivningen om de sønderjyske krigsinvalidere og sådannede efterladte, er der nu gået så lang tid, siden loven på dette område blev givet, at det vel er betimeligt, at jeg ganske kort rider op årsagen til denne lovgivning.

Da den første verdenskrig sluttede, var der i den del af det sønderjyske område, der var blevet genforenet med Danmark, med moderlandet, ca. 3.000 invalider, der

direkte på deres krop var ramt af den krig, der havde været. Der var ikke mindre end ca. 2.000 enker med efterladte børn, der stod uden forsørger. Derfor stod det lille Danmark over for en stor opgave, som skulle løses, og allerede den 7. oktober 1920 forelå der i rigsdagen et lovforslag, selv om det kun var et forslag til en midlertidig lov, om forsørgelse af krigsdeltagere, der var blevet invalider, eller de enker, der var blevet tilbage efter dem, der faldt. Det vil sige, at regering og rigsdag ikke var længe om at finde ud af, på hvilken måde man rent midlertidigt, medens undersøgelse foregik, skulle forsørge dem, der var blevet hårdst ramt af verdenskrigen.

Det, man ønskede at undersøge, var, hvorvidt det var muligt at få forsørgelsen af disse mennesker afholdt enten helt eller delvis af den tyske stat. Dernæst hvorledes man ville behandle dette spørgsmål i andre europæiske lande, der havde været med i den første verdenskrig. Og allerede i 1923, i slutningen af 1923, var man i stand til at fremsætte et lovforslag, som blev endeligt vedtaget i landstinget ved tredje behandling i 1924. I denne lov var principperne forankret for understøttelsen af de sønderjyske krigsinvalidere og de faldnes efterladte. Man var blevet klar over, at Danmark alene måtte bære denne byrde; der var ikke nogen mulighed for at få noget hjem fra Tyskland.

Jeg vil gerne benytte denne lejlighed til at sige, at selv om den lovgivning, der blev vedtaget i 1924, i de mellemliggende år er undergået de ændringer, der krævedes af de forandrede konjunkturer, var principperne her så at sige de samme som principperne i den lov, som var resultatet af den sidste revision, der fandt sted i 1949. Da foretog man den sidste oppudsning af lovgivningen, og siden den tid er der stort set ikke sket andet, end at krigsinvaliderne har fået det, de kunne få i henhold til pristalsbevægelserne.

Det, der nu foreligger, er, at man vil ajourføre lovgivningen for krigsinvaliderne på samme måde, som man har ajourført lovgivningen for de andre militære og for de civile invalider.

Der findes et enkelt spørgsmål, som jeg har fået kendskab til i den seneste tid, som kunne tyde på, at vi må have en kort udvalgsbehandling af det lovforslag, der nu ligger